

տասանութեամբ: Շատեր հաղորդուեցան հաւատքով և երկնազածութեամբ:

Ժողովուրդը այս առթիւ, ինքնարեւարար, իր սրտաբուխ նուէրներն ալ տրւաւ նոր օծուած եկեղեցւոյն այլեայլ ձեւ տակ:

Ինչպէս որ զիտել տուի վերեւ, օծումէն ետքը ամէն օր, առտու իրիկուն, անխափան ժամերգութիւն կը կատարուի եկեղեցւոյն մէջ:

Երկրորդ պատարագը եղաւ Մենդեան ճրագալոյցի երեկոյին. պատարագիչն էր Գեր. Փառէն Մ. Վարդապետ: Երրորդ պատարագը մատոյց դարձեալ Գեր. Շահէ Մ. Վարդապետ, Մենուղի առտուն. իսկ չորրորդ պատարագը մատոյց Բարգէն Սրբազան, Անուանակոչութեան Տօնին եւ հաղորդեց Դպրեմանուց բոլոր սաները:

Դպրեմանքի սաներուն հոգեւոր ուխտին և նուիրման օրն էր ասիկա և նշանակելի հանգրուան մը Կիլիկիոյ Կաթողիկոսութեան կաղմակերպութեան ծրագրին մէջ. որովհետեւ 38 հոգիներ, իրրեւ որդեգիրը այս հաստատութեան, կը նուիրագործէին իրենց նպատակը՝ մօտենալով սուրբ սեղանի:

Ամանորը առիթ ընծայեց Դպրեմանքի ուսանողներուն որ Կաղանդի առթիւ գրական երեկոյթ մը սարքեն Տեսչարանի սրահին մէջ, նախագահութեամբ Վեհափառ Կաթողիկոսին: Սրահի երկայնքին, մէջտեղ դրուած էր կաղանդի սեղանը, աւանդական միջոցով եւ անուշապուրով: Վեհափառը երբ սրահէն ներս մտաւ՝ օրհնեց իր որդեգիրները, որոնք երգեցին Ն. Ս. Օծութեան նուիրուած երգը: Յետոյ ուղերձ եւ արտասանութիւններ բրին հայերէն, ֆրանսերէն, անգլիերէն և արարեւելէն լեզուներով, երգեր երգեցին, նուագեցին, կատակախաղեր ներկայացուցին, ստեղծելով զուարթ մթնոլորտ մը:

Նոսմակայ կեանք ունեցող ուսումնական հաստատութեան մը պտուղը չէր ինչ որ բրին ուսանողներ. անոնք բաւական պատրաստութիւններով եկած էին իրենց նախակրթարաններէն. բայց զգալի էր Դպրեմանքիս եռամսեայ կրթութեան ազդեցութիւնն ընդհանուրին վրայ: Բարգէն Սրբազան և Շահէ Վարդապետ ողբերիչ ուղերձներ բրին ուսանողներուն: Երեկոյ-

թը տառնին մտերմութեան մթնոլորտ մը ունէր, այնպէս որ տղաք զուարթ ժամեր անցուցին այս դիչեր՝ փոխանակ դպրոցական պարտականութիւններով ամփոփուելու:

Կիլիկիոյ Կաթողիկոսական Աթոռին Անթիլիասի մէջ հաստատուելուն բարերար արդիւնքներէն մէկը եղաւ նաեւ այն կարգադրութիւնը, որուն համեմատ քարոզչական ընթացք մը սկսաւ Պէյրութի և Բիւրսէի մէջ: Լիրանաւու Կթղիսէն. Փոխանորդը, Գեր. Եղիշէ Արքեպ., Բարգէն Սրբազան և Շահէ Մ. Վարդապետ փոխնիփոխ Կիրակի եւ տօնի օրեր կը քարոզեն. յառաջիկային Փառէն Մ. Վարդապետն ալ պիտի մտնէ քարոզիչներուն շարքը: Ժողովուրդը հոգեկան կարօտով եւ հետաքրքրութեամբ կը հետեւի այս քարոզներուն, որոնց նպատակն է բացատրել հայ ժողովուրդին իր Մայրենի եկեղեցւոյն կրօնական եւ ազգային իրականութիւնները, պարզարանել Աւետարանին լուսաշող ճշմարտութիւնները և սէր ու համբաւելութիւն քարոզել: Յուսով ենք որ այս գեղեցիկ շարժումը ամուլ պիտի չմնայ մեր ժողովուրդին մէջ:

ԲԱԿ

Ս. ՅԱԿՈԲԻ ՆԵՐՍԷՆ

Ա Ի Ա Գ Տ Օ Ն Ե Ր

Աւագ Տօնեւոյ շրջանը գեղեցիկ եւ երկար եկեղեցական հանդիսութեանց շրջան մըն է՝ Ս. Յակոբեանց վանքին համար: Այս տարի՝ տօնական փառաւոր օրերու փայլէն բան մը կը պակեցնէր Ս. Արքունին մէծ կոթուսին ուր ամիսներէ ետք սակաւին բարձր մնացած յիշատակը՝ Լոնի որ դեռ քափուր է Գուրեան Սրբազան Պատրիարքին Արքունը:

Աւագ Տօնեւոյ Սողիմական հանդիսութեանց մանրամասն նկարագրութիւնները՝ ՍՊՊՆի նախորդ տարիներու քիւրեմն մէջ տրուած են. զանոնք դարձեալ մանրամասնելու ի նախկէ պէտք չկայ:

Յնդ. 5 | Գեկ. 23-ին, Ս. Դաւիթ Մարգարէին եւ Յակոբայ Տեսուհեղարայ Առաքելոյն տօնին, որ Ս. Արքունի Տօնն է, պատարագիչ Գեր. Տ. Մասթուս եպիսկոպոս:

Յնդ. 6 | Գեկ. 24-ին. յառու Սողիմական շուրճ տօնուեցաւ նաեւ Ս. Սեփականի տօնը: Տառներէն աւագ սարկաւազներու եւ անոնց հետ նաեւ մի քանի

նի ուրաւակիրներու երկար ու զաւարտիչ շարքը Ս. Սեղանին ապշեւ, լման ստիպողական բանկազին զգեստներով (սաղաւառ, բուրձառ, ճապանակ եւ այլն) առաւօտն, «Փառք ի բարձունս» ասեն՝ հանդէսին տաւրաղական փայլ մը, եւ մանաւանդ Միաբանութեան ու ներկայ ժողովուրդին հոգեւոր մեծ խնդրին մը կը պատահուէր:

Սեփանոսի ներշնչող ձայնը՝ Սարկաւազներու օրն է Ս. Յակոբեանց վանոց մէջ: Ժամերգութեանց եւ տաւրաղութեանց ընթացին՝ վարդապետներ կը կատարեն սարկաւազի պատօնը: Ս. Արթուրին այս կրօնական մանկները մասնաւոր զօրգումներով մը կը մեծարուին այն օր ամէն կերպով, վասնզի Միաբանութեան «նոր սերունդը» կը կազմեն:

Յնվ. 10 | Դեկտ. 28-ին, **Որդուցն Որոշման** ձայն էր. պատարագին էր Դեր. Մկրտիչ Մըր. Աղաւնունի, որ աւուր պատահանի զեղեցիկ բարոյ մը խոսեցաւ ժամանակով հոգեւոր կենսին վրայ:

Յնվ. 14 | 1, երուսաղէմի յոսեփ Լազարեան է: Օրումն բարոյիցն էր Հոգ. Տ. Տիրան վրդ., որ «**Մեկինք եւ երկիր անցցենք՝ եւ բանք իմ մի՛ անցցենք**» քնարանով զեղեցիկ կերպով բացատրեց Քրիստոսի պատմութեան հետեւելու հաստատեալին պատշաճաւնութիւնները:

Ժառանգաւորաց զարգացական շրջանակին մէջ առանձին հանդէս մը՝ զուարեանքի եւ հանելի ժամանց մը տուաւ ուսանող եւ ուսուցիչներու:

Յնվ. 19 | Ե-ին կը ձայնէր **Ս. Ծնունդը** Պաղեստինի մէջ, Ծննդեան ճաղատոյցին իմնաւորներու քափօրով եւ ձիաւոր սպայի մը եւ չորս հեծեալ ստիկաններու (որոնց միացան Բերդեմէմի մօտ քափօր զիմաւորելու համար ուրիշ երկու հեծեալներ ալ) առաջնորդութեամբ Բերդեմէմ երթին փայլը Բիշ մը պակսեցաւ՝ օդին աննպաստ ըլլալուն պատճառաւ: Բայց երբ Ս. Ծննդեան վանոց հրապարակին «Հաւաքաւոր» կը սկսէր՝ օդն աւելն քոյկաւոր էր: Հետագային օդին դարձեալ աւելելուն հակառակ՝ հայոց բաւական խօսուն բազմութիւն մը լեցուցած էր Ս. Ծննդեան Հայոց վանքը՝ վանքի եւ ներկայ էր Ծննդեան զիւերին զեղեցիկ ու հոգեպարար տաւրաղութեանց եւ պատարագներուն, Ս. Այրին շուրջ: Դիւերային այդ պահուն զեղեցիկ ու ներդաշնակ երգեցողութիւնները հոգեզմայլ զգայութիւն մը կը ստեղծեն հաստատեալի օրին մէջ:

Բոլոր հանդիսութեանց նախագահեց եւ զիւերուն վերջին պատարագը մատոյց եւ զեղեցիկ բարոյ մը տուաւ Ս. Արթուր Պատրիարքական Տեղապան Դեր. Տ. Մեարայ եպիսկոպոս:

Յերուսաղէմ Ս. Յակոբայ Տաճարին մէջ ըստ աւուր պատահանի բարոյցն Հոգ. Տ. Կորայր վրդ.:

Հետեւեալ առաւօտն Միաբանութիւնը դարձաւ երուսաղէմ նոյն պատշաճական քափօրով:

Աւագ Տօնեւէն վերջինն է **Անուանակոչութիւնը**: Պատարագը Ս. Յարութեան Տաճարին մէջ է այն օր: Պատարագեց Դեր. Տ. Մատթէոս եպիսկոպոս: Այս օր է նաեւ որ Միաբանութիւնը **Տօնօրհնէ** կը կատարէ, օրհնելով Ս. Արթուրայ վայելած մարմնաւոր բարիքները, Պատրիարքական Դանիելին մէջ: Եւ ըստ սովորութեան՝ Պաղեստինի զիմաւոր եւ նշանաւոր քերթը եղող պատուէն՝ նորինքն՝ մէջ մէկ հաս կը ստանայ ամէն միաբան իր Պէտին ձեռնէն:

ՊԱՇՏՈՆԱԿԱՆՔ

Յ Անգլիոյ ձորն եւ Վեհափառ Թագաւորին բրոյ՝ **Նորին Արքայական Բարձրագոտութիւն Ֆայճի Դեմոստիքին** մահուան առթիւ Ս. Աթոռոյս Պատր. Տեղապան Սրբազանի կողմէ հետեւեալ ցաւակցական հեռագիրը ուղղուեցաւ Նորին Ամենապատուութիւն Կէնտրբըրիի Ս. Արքեպիսկոպոսին ի Լոնտոն:

Երուսաղէմ, 7—1—1931

Կը խնդրենք Ձեր Բարձրաշնորհ Սրբազնութենէն յոստ Կայսերական Գահոյից ներկայացնել երուսաղէմի Հայոց Պատրիարքարանին յարգալից ու վշտակիր զգացումները, Նորին Վեհափառութիւն Կայսեր բրոյ՝ Նորին Արքայական Մեծութիւն Ֆէլքս ԴժՄՈՒԼԻԻ, զառնաղէտ մահուան առթիւ:

ՄԵՍՐՈՊ ԵՊՍ. ՆԵԱՆԵԱՆ

Պատրիարքական Տեղապահ Հայոց Երուսաղէմի

Ի պատասխան ստացուած է հետեւեալ հեռագիրը.—

Լոնտոն, 9 Յունուար 1931

ՄԵՍՐՈՊ ԵՊԻՍԿՈՊՈՍ ՆԵԱՆԵԱՆ,

ՊԱՏՐԻԱՐԿԱՐԱՆ ՀԱՅՈՑ

ԵՐՈՒՍԱԴԷՄ

Ձեր ցաւակցական ուղերձը մեծապէս զնահատուած եւ ներկայացուած է Նորին Վեհափառութիւն Թագաւորին:

ԿԷՆՏՐԲԵՐԻԻ ԱՐԿԵՊԻՍԿՈՊՈՍ

Այս փառք առթիւ, 10 Յունուար 1931 Շաբաթ օր (հանգուցեալ Ֆէլքս Դքսոնիին յուղարկաւորութիւնը ի Լոնտոն կատարուելուն առթիւ) ի նշան սոյդ կէս զրօշ պարգուեցաւ Պատրիարքարանիս վերայ:

Յ Զէլսո-Սլովակիոյ երուսաղէմի Հիւսպատոս Տոմր. Վլասիմիր Յրիւ, որ արժանկորոյցով եւրոպա կը զտնուէր, իր պաշտօնատեղին վերադարձին առթիւ, 20 Դեկտ. 1930-ին այցելեց Պատրիարքարանը, եւ Դանիելին մէջ ընդունուեցաւ Պատր. Տեղապահ Սրբազան Հօր կողմանէ:

Յ Մր. Էսլիին Սամուէլ, երուսաղէմի Կառավարիի Օգնականը, 22 Դեկտ. ԲՇ. օր Պատրիարքարանս այցելեց, եւ Դանիելին մէջ ընդունուեցաւ Պատր. Տեղապահ Դեր. Տ. Մեսրոպ Սրբազանի կողմանէ: Պր. Է. Սամուէլ որդին է Պաղեստինի նախկին Բ. Գոմիսեր Սրբ Հերպերտ Սամուէլի:

Յ Լատինաց Ծննդեան Տօնին, 26 Դեկտ.-ին, Պատր. Տեղապահ Սրբազանը, Միաբանութեան Հոգեւորական անդամներուն հետ, շնորհաւորական այցելութիւն տուաւ երուսաղէմի Լատինաց Ս. Պատրիարքին, Յրանչիսկեանց Քիւստոսին, Պապական Ներքինիին, Յոյն Կաթոլիկաց Պատր. Փոխանորդին, եւ Դերմ. Կաթոլիկաց վանքի Մեծաւորին:

Յ Եզրիպատացի Իշխանուհի Բարձրագոտիւ Ֆաթմա Ֆատիի զուտար **Դ. Բ. Իսխանուհի Ֆատմա**, ընկերակցութեամբ իր զարմուհիին, եւ Եզրիպատացի

Անգլ. Բարձր Գոմիսէրութեան Խորհրդական Բոլո-
նէլ Կրէյվսի, Ս. Յակոբ այցելութիւն տուա նոյն օր,
26 Դեկտ.։ Բարձրաստիճան հիւրերը Պատր. Տեղա-
պահ Դեր. Տ. Մեսրոպ Սրբազանի կողմանէ առաջ-
նորոգեցան Ս. Յակոբայ Մայր Տաճարը, ուր ցոյց
տրուեցան իրենց մի քանի կարեւոր նշութիւներ։

Պատր. Տեղապահ Սրբազանը, հետն ունենալով
Ս. Աթոռոյս Դիւանապետը, Դեկտ. 27-ին փոխա-
դարձ այցելութիւն տուա երուսաղէմի Չէխօ-Սլո-
վարիոյ Հիւպատոս Տոքթ. Վլասիմիր Յրիվին,
Ապա նոյն օրը Նորին Սրբազանութիւնը փոխ այցել-
ութիւն տուա երուսաղէմի Կառավարիչի Օգնական
Մր. Էսվիլին Սամուէլի քնակարանն ու մեծարուե-
ցա թէյստեղանով։

Երուսաղէմի նախորդ Կառավարիչ եւ այժմ Կիպ-
րոսի Կառավարիչ եւ Վերին Հրամանատար Ն. Վ.
Սրբ Բօնալս Սորոս երուսաղէմ այցելութեան առ-
թիւ, Դեկտ. 30-ին այցելեց Ս. Յակոբայ վանքը,
եւ Պատրիարքարանիս Դանիէլին մէջ պատշաճ մե-
ծարանօր ընդունուեցաւ Պատրիարքական Տեղապահ
Սրբազան Զօր եւ Միաբանութեան հոգեւորական
անդամաց կողմանէ։ Այս առթիւ ի պատիւ Նորին
Վսեմութեան թէյստեղան տրուեցաւ Պատրիարքա-
րանիս մէջ, ժամ մը տեւող սիրայիբ տեսակցու-
թենէ յետոյ Նորին Վսեմութիւնը իր փափարանաց
համաձայն առաջնորդուեցաւ Ս. Յակոբայ Տաճարը,
եւ ապա հրաժեշտ տուա Միաբանութենէս։ Երու-
սաղէմի մէջ իր անցուցած օրերուն՝ Նորին Վսե-
մութիւնը երկու անգամ այ անդաշտօն կերպով այ-
ցելութիւն տուա Ս. Յակոբայ Տաճարին, որուն նը-
կաամամբ անկեղծ հիացում ունի։

Քաղաքիս Կառավարիչ Վսեմ Բիքր-Բաշի քնա-
կարանին մէջ եւրոպացոց Նոր Տարին առթիւ,
1 Յունվար ԵՇ. օրը, տեղի ունեցաւ շնորհաւորական
ընդունելութիւն մը, որուն ներկայ գտնուեցաւ Պա-
տրիարքական Տեղապահ Սրբազանը, հետն ունենա-
լով Հոգ. Տ. Կիրեղ Վարդապետը։

Պատր. Տեղապահ Սրբազան Հայրը հետն ունենա-
լով Ս. Աթոռոյս Դիւանապետը, 5 Յունվ. ԲՇ. օրը
փոխադարձ այցելութիւն տուա Կիպրոսի Կառա-
վարիչ եւ Վերին Հրամանատար Ն. Վ. Սրբ Բօ-
նալս Սորոսի, Քիւնի ՏէՅվիՏ Օթէլին մէջ։

Երուսաղէմի Քաղաքապետ Վսեմ Բաղդադ Պէշ-
շաշիպի կողմանէ, նոյն օրը երեկոյեան թէյստեղան
մը տրուեցաւ Քիւնի ՏէՅվիՏ Օթէլին մէջ ի պատիւ
Ն. Վ. Սրբ Բօնալս Սորոսի։ Պատր. Տեղապահ
Սրբազանը, հետն ունենալով Հոգ. Տ. Կիրեղ Վար-
դապետը եւ Դիւանապետ Տիար Գ. Նուրիանը ներ-
կայ գտնուեցաւ սոյն թէյստեղանին։

Յունաց Ս. Դնեղեան Տօնին առթիւ, 8 Յունվար
ԵՇ. օրը, Պատր. Տեղապահ Սրբազան Հայրը, հետն
ուրանալով Միաբանութեան հոգեւորական անդամ-
ները, շնորհաւորական այցելութիւն տուա Եւնաց
Պատրիարքարանը, Ղաթոյ, Ասորոց եւ Հապէշաց
Վանքերը, եւ Ռուսաց Եպիսկոպոսին։

Կաղանդի Նախատեսակի երեկոյեան, 13 Յունվար
ԴՇ., Միաբանութեան անդամները, ժառանգաւոր
Սաներ եւ Ս. Աթոռոյ Պաշտօնէութիւնը Պատրիար-
քարանի Դանիէլին մէջ իրենց շնորհաւորութիւնները
ներկայացուցին Պատր. Տեղապահ Ս. Զօր, որուն
մեղքէն ընդունեցին 1931 տարուայ մէյմէկ օրացոյց,
բառ սովորութեան։

Պաղեստինի Բ. Գոմիսէրութեան կողմէ Մր. Թոմ-
սըն եւ Բուսի Պէշ Ապսէլ Հասի, երուսաղէմի
Կառավարիչի Օգնական Սուպի Պէշ, երուսաղէմի
Միւլքի Է. Յ. Ին ներկայացուցին իրենց, Անկիլրան
Եպս. ի կողմանէ Հայր Պրիմմէն եւ Կանոնիկոս
Սրիւրոն, եւ քաղաքիս հիւպատոսներն ու ականա-
ւոր ազգայինները, մեր Կաղանդին առթիւ, 14 Յու-
նուարին, անձամբ Պատրիարքարան այցելելով՝ իրենց
շնորհաւորութիւններն ներկայացուցին Պատր. Տե-
ղապահ Զօր։

Ս. Դնեղեան Տօնին առթիւ, 20 Յունուարին, Պա-
տրիարքական Տեղապահ Սրբազանը Պատրիարքա-
րանի Դանիէլին մէջ ընդունեց երուսաղէմի Լատի-
նաց Ս. Պատրիարքին, Յունաց Պատր. Փոխանորդին
եւ Միաբանութեան, Ֆրանչիսկեանց Քիւստրին,
Ղաթոց, Ասորոց եւ Հապէշաց Վանքերու Տեսուչ-
ներուն, Յայն Կաթոլիկաց Պատր. Փոխանորդին, Սիո-
նի Դերման Վանքի Մեծաւորին, Ռուսաց Եպիսկո-
պոսին, Յունական եւ Եգիպտական Պ. Հիւպատոս-
ներուն եւ այլ ականաւոր անձանց շնորհաւորական
այցելութիւնները։

Հնդկաստանի Խալամ երեւելի պետերէն Ն. Վ.
Մուհամմադ Ալի օր իրրեւ Պատուիրակ Լոնտոն կը
գտնուէր, վախճանած ըլլալով ի Լոնտոն, համաձայն
իր կտակին կարգադրուած էր մարմինը փոխադրել
երուսաղէմ, ամփոփուելու համար քաղաքիս Օմարի
Մզկիթին մէջ յատկապէս պատրաստուած Դամբա-
րանին մէջ։ Ռւրբաթ օր Դանթարայէն երուսաղէմ
հասած կառախումբով քերուեցաւ հանգուցելոյն
մարմինը, որուն կ'ընկերանային իր եղբայրը Ն. Վ.
Շէվքէթ Ալի, եւ հանգուցելոյն այրին։ Մեռելական
թափօրը, յուզարկաւորներու խումն քաղմութեանը
կայարանէն առաջնորդուեցաւ Օմարի Մզկիթը, եւ
անդ ամփոփուեցաւ իր Դամբարանին մէջ։ Պատ-
րիարքարանիս ալ եղած մասնաւոր հրաւերին հա-
մաձայն Տնօրէն Ժողովոյ անդամ Հոգ. Տ. Գէորգ
Վրդ. ձանթգնան եւ Ա. Թարգման Հոգ. Տ. Պարզեւ
Վրդ. Վրթնէսեան ի ղիմաց Գեր. Տեղապահ Սրբ-
ազան Զօր եւ Միաբանութեան կայարան եւ անկէ
ալ Օմարի Մզկիթը երթալով ներկայ գտնուեցան
յուզարկաւորութեան հանդէսին եւ ցաւահցութիւն
յայանեցին յուզարկաւորութեան տէրերուն։

ԳՈՒՐԵԱՆ ՄԱՏՆԵԱԴԱՐԱՆԻՆ ԿԸ ՆՈՒՐԷԼԷ

Սեղաակ Մ. Հիյէրեմեան (Թըքրըմեան), Աւար-
կիոյի, Սիւրիոյի Դիւ եպի, Ամերիկա.

Webster's New-International Dictionary of the
English Language. Pub. G. and C. Meriam Co. 1926.
Յիշատակարան. Դուրեւ առ Ամեցապոսի Տ. Եղիշէ
Արքեպս. Դուրեան, Բանաճալարեան յիսնամեայ Յո-
րելեանին առթիւ։